

SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokykla, vykdanči suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programas, vadovaujasi Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), o mokykla, vykdanči suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas, vadovaujasi Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), ir Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – ugdymo programų aprašas). Mokykla, sudarydama ugdymo planą, vadovaujasi bendrųjų ugdymo planų nuostatomis ir Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kitais pagrindinį ir vidurinį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

2. Mokiniam, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, 2017–2018, 2018–2019 mokslo metų trukmė nurodyta bendrųjų ugdymo planų 5.1, 5.2 papunkčiuose. Mokiniam skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos. Mokyklos sprendimu mokiniams, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, įskaitos gali būti organizuojamos per atostogas.

3. Suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasės gali būti komplektuojamos kelis kartus per mokslo metus.

4. Suaugusiųjų asmenų anksčiau įgytas išsilavinimas prilyginamas pagrindiniam išsilavinimui pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 20 d. įsakymą Nr. ISAK-661 „Dėl išsilavinimo prilyginimo“.

5. Kitos bendruosiuose ugdymo planuose išdėstytos bendrosios nuostatos, ugdymo programų vykdymo bendrosios nuostatos suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančiose mokyklose taikomos tiek, kiek neprieštarauja šiame priede išdėstytoms nuostatomis.

II SKYRIUS SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

6. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, mokyklos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolimesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius

pasirenka mokytis vidurinio ugdymo programoje, apsisprendžia dėl brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais pasirengia individualų ugdymo planą.

7. 18 metų ir vyresnis mokinys, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, gali nesimokyti menų, kūno kultūros, technologijų. Mokiniui, nepasirinkusiam kūno kultūros ar menų ar technologijų dalykų, pamokos gali būti skiriamos pagal mokinio poreikius kitiems pasirinktiems dalykams mokytis. Mokykla sudaro sąlygas mokiniui užsiimti savanoriška veikla.

8. Asmenims, kurie teisės aktų nustatyta tvarka mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms skiriama iki 15 procentų bendruosiuose ugdymo planuose tos klasės dalykui nustatyto minimalaus savaitinių pamokų skaičiaus.

9. 18 metų ir vyresnis mokinys, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, gali nesimokyti menų, kūno kultūros, technologijų. Mokiniui, nepasirinkusiam kūno kultūros ar menų ar technologijų dalykų, pamokos gali būti skiriamos pagal mokinio poreikius kitiems pasirinktiems dalykams mokytis.

10. 18 metų ir vyresniam mokiniui, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programas, vietoje technologijų galima siūlyti rinktis mokinio poreikius atitinkančias mokykloje parengtas ir mokyklos vadovo patvirtintas technologijų programas arba profesinio mokymo programos dalykus arba modulius, o kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programas, gali būti siūloma rinktis kitus jo mokymosi poreikius atitinkančius technologijų modulius, integruotus technologijų modulius arba profesinio mokymo programos dalykus ar modulį ir pan.

11. Neformaliojo švietimo valandos suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas vykdančių mokyklų suaugusiųjų klasėse gali būti skiriamos pasirinktoms saviraiškos programoms: meniniams, kalbiniais, sportiniams, sveikatos ugdymo, moksliniams, technologiniams, socialiniams, komunikacinių technologijų ir kitokiems mokinių gebėjimams ugdyti, mokinių konsultacijomis, neformaliajam švietimui.

12. Dalykai ir jiems skiriamų savaitinių pamokų skaičius suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti kasdieniu arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais (grupinio mokymosi forma):

Dalykų sritys, dalykai	5–6 klasės	7–8 klasės	Suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programos pirmoji dalis (5–8 klasės)	Suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programos antroji dalis (gimnazijos I–II, 9–10 klasės)	Suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programa
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4	2	6
Kalbos:					
Lietuvių kalba ir literatūra	8	8	16	9	25
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	8	8	16	6	22
Lietuvių kalba ir literatūra*	8	8	16	9	25
Užsienio kalba (1-oji)	6;4*	4	10;8*	4	14;12*
Užsienio kalba (2-oji)	2	4	6	4	10
Matematika	8	6	14	6	20
Gamtamokslinis ugdymas:					

Gamta ir žmogus	2		2		2
Biologija		2	2	2	4
Fizika		2	2	2	4
Chemija		1	1	2	3
Informacinės technologijos	1	1	2	2	4
Socialinis ugdymas:					
Istorija	2	2	4	2	6
Pilietiškumo pagrindai				1	1
Geografija	1	2	3	2	5
Ekonomika ir verslumas				1	1
Meninis ugdymas:					
Dailė	2	2	4	2	6
Muzika	2	2	4	2;1*	6; 5*
Technologijos:					
Technologijos	4	3	7	2,5	9,5
Kūno kultūra	2	1	3	1	4
Žmogaus sauga		1	1		1
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai					
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui	5 – 18;21* 6 klasėje – 20; 21*	7 – 18;21* 8 klasėje – 22;23*	78;86*	9 – 22;23* 10 klasėje – 22;23*	121;132*
Pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti	4;	5;1*	9;1*	6;6*	15;7*
Neformalusis švietimas	0–4;	0–4;	0–8;	0–5	
Projektinė veikla				0–2	

Pastabos:

*mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

13. Dalykai ir jiems skiriamų savaitinių pamokų skaičius suaugusiųjų pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti besimokantiesiems neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu:

Klasė	Grupinės konsultacijos						
	5	6	7	8	I gimnazijos, 9	II gimnazijos, 10	Iš viso
Dalykų sritys, dalykai							
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Kalbos:							
Lietuvių kalba ir literatūra	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	9–12
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų vokiečių)	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	1,5–2	9–12
Lietuvių kalba ir literatūra*	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	6–9
Užsienio kalba (1-oji)	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	1–1,5	6–9
Užsienio kalba (2-oji)		0,5–1	0,5–1	0,5–1	0,5–1	0,5–1	2,5–5
Matematika	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	1,25–1,5	7,5–9
Ekonomika ir verslumas					0,25		0,25
Gamtamokslinis ugdymas:							

Gamta ir žmogus	0,5	0,5					
Biologija			0,5	0,5–1	0,5–1	0,5–1	3–5
Fizika			0,5	0,75–1	0,75–1	0,75–1	2,75–4
Chemija				0,75–1	0,75–1	0,75–1	2,25–3
Informacinės technologijos	0,5	0,5			(0,5)	(0,5)	1,75–2
Socialinis ugdymas:							
Istorija	0,5	0,5	0,5	0,5–1	0,5–1	0,5–1	3–5
Pilietiškumo pagrindai						0,25	0,25
Geografija		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
Meninis ugdymas:							
Dailė	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Muzika	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	1,5
Technologijos	0,5	0,5	0,5	0,25	(0,25)	0,25	2,5
Pasirenkamieji dalykai							
Pamokos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti	1	1	1	1	1–1,75	1–2	6–7,75
Iš viso (grupinėms konsultacijoms)	0–8	0–8	0–8	0–8	0–9	0–9	0–50
Projektai	0–1	0–1	0–1	0–1	0–1	0–2	0–7
Neformalusis švietimas (savaitinių valandų /bendras valandų per metus skaičius)					0–2; 0–70	0–2 0–70	

14. Mokykla, atsižvelgdama į mokinių patirtį, priima sprendimą, kiek pamokų ar konsultacinių pamokų reikia skirti, kad būtų pasiekti pasiekimai, numatyti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose.

15. Mokiniai, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, laiko visų savo individualaus ugdymo plano dalykų įskaitas. Įskaitų skaičius yra toks, kiek pamokų per savaitę skiriama mokytis dalykui, tačiau įskaitų per mokslo metus negali būti mažiau negu trys, jei ugdymo procesas organizuojamas trimestrais, ir ne mažiau negu dvi, jei ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais.

16. Atskirais atvejais, esant mažam mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, skaičiui, gali būti formuojama mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupė. Dalykams mokytis grupėje turi būti skiriama ne daugiau kaip 15 procentų 17 punkte dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.

17. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius suaugusiųjų vidurinio ugdymo programai įgyvendinti per dvejus metus:

Ugdymo sritys, dalykai	Minimalus pamokų skaičius	Pamokų skaičius (kasdienu arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma))		Pamokų skaičius (neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu)	
		Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas	Bendrasis kursas	Išplėstinis kursas
Dorinis ugdymas:	2				
Tikyba		2	–	0,5	–
Etika		2	–	0,5	–
Kalbos:					
Lietuvių kalba ir literatūra	6	6	8	3	4
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	6	6	8	3	4
Lietuvių kalba ir literatūra*	8	8	9	3	4

Užsienio kalbos		Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B1 mokėjimo lygį	Kursas, orientuotas į B2 mokėjimo lygį
Užsienio kalba ( )		5	5	2	2
Užsienio kalba ( )		5	5	2	2
Socialinis ugdymas:	2				
Istorija		2	4	1,25	2
Geografija		2	4	1,25	2
Integruotas istorijos ir geografijos kursas		2	–	1,25	–
Matematika	5	5	8	2	4
Informacinės technologijos		2	3	0,5	1
Gamtamokslinis ugdymas:	2				
Biologija		2	4	1,25	2
Fizika		2	4	1,25	2
Chemija		2	4	1,25	2
Integruotas gamtos mokslų kursas		2	–	1,25	–
Menai, technologijos, integruotas menų ir technologijų kursas	1,5				
Menai:					
Dailė		1,5	2	0,5	1,5
Muzika		1,5	2	0,5	1,5
Teatras		1,5	2	0,5	1,5
Šokis		1,5	2	0,5	1,5
Menų pažinimas		1,5	2	0,5	1,5
Kompiuterinės muzikinės technologijos		1,5	2	0,5	1,5
Grafinis dizainas		1,5	2	0,5	1,5
Fotografija		1,5	2	0,5	1,5
Filmų kūrimas		1,5	2	0,5	1,5
Technologijos (kryptys):					
Integruotas menų ir technologijų kursas		1,5	2	0,5	1,5
Technologijos:					
Turizmas ir mityba		1,5	2	1	1,5
Statyba ir medžio apdirbimas		1,5	2	1	1,5
Tekstilė ir apranga		1,5	2	1	1,5
Taikomasis menas, amatai ir dizainas		1,5	2	1	1,5
Verslas ir vadyba bei mažmeninė prekyba		1,5	2	1	1,5
Mechanika, mechaninis remontas		1,5	2	1	1,5
Kitos technologijų kryptys		1,5	2	1	1,5
Integruotas menų ir technologijų kursas		1,5	2	1	1,5
Kūno kultūra:	1,5				
Bendroji kūno kultūra		1,5	2	0,5	1,5
Pasirinkta sporto šaka		1,5	–	0,5	–
Žmogaus sauga		0,5**	–	–	–
Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai / Projektinė veikla					
Brandos darbas		0,5			

Privalomi bendrojo kurso dalykai	25; 33*			12; 15*	12; 15*
Mokinio pasirinktas mokymo turinys		20; 14*	20; 14*	10; 7	10; 7*
Neformalusis švietimas	Kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiejiems – 6 valandos (3 – gimnazijos III kl. ir 3 – gimnazijos IV kl. per savaitę). Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu besimokantiejiems – 2 valandos per savaitę (1 – gimnazijos III kl. ir 1 – gimnazijos IV kl.).				
Pamokos laikinosioms grupėms sudaryti	14 valandų per savaitę per dvejus metus besimokantiejiems kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, 6 valandos per savaitę per dvejus metus besimokantiejiems neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu.				
Individualios ir/ ar grupinės konsultacijos	Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu dalykų individualioms konsultacijoms skiriama 0–4 savaitinių pamokų per dvejus mokslo metus. Neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu – 0–9 grupinės konsultacijos per savaitę.				

*mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

**integruojama į dalykų mokymo turinį.

Lentelės duomenų paaiškinimas. Lentelėje nurodoma dvejų mokslo metų savaitinių pamokų suma. Programos apimties skiltyje nurodomas kursas valandomis, o skliaustuose – mokymosi klasėje ir individualaus mokymosi valandų skaičius.

18. Mokiniai, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu pagal suaugusiųjų vidurinio ugdymo programą, laiko visų savo individualaus ugdymo plano dalykų įskaitas. Įskaitų skaičius yra toks, kiek pamokų per savaitę skiriama mokytis dalykui, tačiau įskaitų per mokslo metus negali būti mažiau negu trys, jei ugdymo procesas organizuojamas trimestrais, ir ne mažiau negu dvi, jei ugdymo procesas organizuojamas pusmečiais. Mokiniais, kurie mokosi suaugusiųjų vidurinio ugdymo programos dalykų (išskyrus užsienio kalbas) pagal išplėstinį dalyko programos kursą, įskaitų negali būti mažiau kaip aštuonios per dvejus mokslo metus.

19. Atskirais atvejais, esant mažam mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, skaičiui, gali būti formuojama mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupė. Dalykams mokytis neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu grupėje turi būti skiriama ne daugiau kaip 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 20 punkte dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.

20. Asmeniui, kuris mokosi pagal suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio mokymosi forma, konsultacijoms grupėse skiriama iki 40 procentų, individualioms konsultacijoms ne daugiau kaip 15 procentų bendrųjų ugdymo planų 12, 13, 17 punktuose dalykui skiriamų pamokų skaičiaus.